

Event Brede Basiszorg en Verhoogde Zorg – 28 november 2025

Magaly De Schryver - Bieke Finet - Sofie Heirweg

STUDIO LEX: ONDERZOEKSTEAM

Magaly De Schryver

- Projectmedewerker
- 30% VTE

Bieke Finet

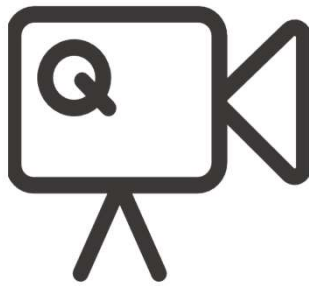
- Projectmedewerker
- 50% VTE

Sofie Heirweg

- Projectleider
- 50% VTE

STUDIO LEX 1.0.: probleemstelling student-leraren

Studio LEX
Leren van Expertvideo's
Capteren van videobeelden in een klas

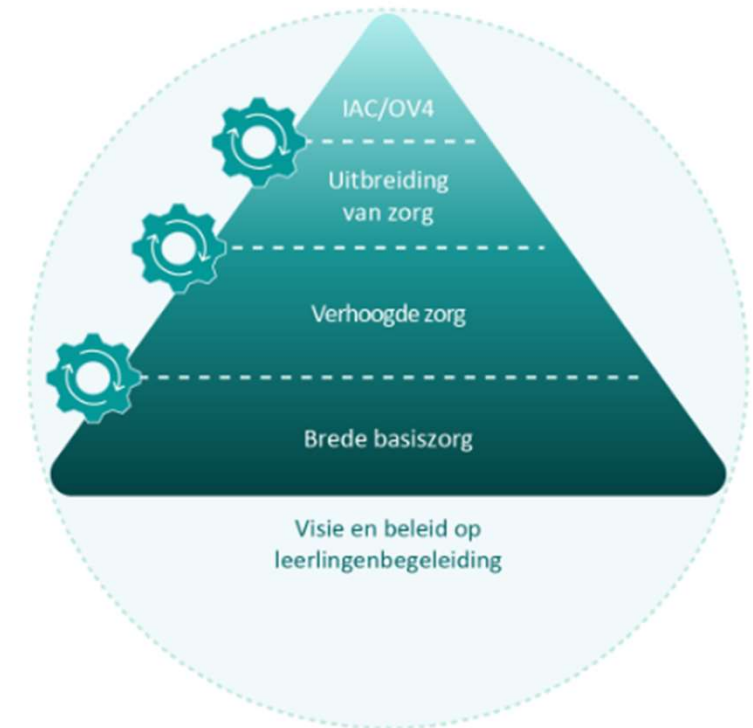
Betere **beheersing** theoretische kennis
Betere reactie op uitdagingen in **praktijk**
Sterke relatie leerinhouden – praktijk
Betekenisvol leren → realistisch & motiverend
Op te delen in fragmenten → **herbekijken**

STUDIO LEX 2.0.: probleemstelling onderwijs

= versterken van leraren in het vormgeven van de *brede basiszorg*

“

brede basiszorg is de preventieve en proactieve ondersteuning die een school biedt aan alle leerlingen, rekening houdend met verschillen tussen leerlingen, met als doel leerwinst en welbevinden te verhogen en leer- en ontwikkelingsproblemen te voorkomen ”

DOEL van het project

= versterken van (student-)leraren in vormgeven van *brede basiszorg* via effectieve didactiek

leren via **good practices** van andere leraren

d.m.v. **expertvideo's** uit de klaspraktijk, ingebed in een e-course

gebaseerd op **evidence-based** inzichten m.b.t. effectiviteit

**FOCUS OP EFFECTIEVE DIDACTISCHE PRAKTIJKEN
via 7 e-courses**

1. Directe instructie
2. Activerende didactiek
3. Begrijpend leesstrategieën
4. Effectieve feedback
5. Zelfregulerend leren
6. Scaffolding
7. Gesproken taalinterventies

Aanpak binnen het project

Werkpakket 1

ontwikkelen van
expertvideo's

Werkpakket 2

inbedden binnen
e-courses

Werkpakket 3 en 4

coachen van LKN
i.f.v. inbedden in
klaspraktijk

coachingskit = tools
voor coachen LKN
(bv. observatie- en
reflectietools)

optimaliseren e-
courses (feedback)

Werkpakket 5

disseminatie bredere
onderwijsveld

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

DOEL = capteren van good practices m.b.t. effectieve didactiek

Expertleraren zoeken en selecteren

Literatuurstudie m.b.t. didactische praktijken i.f.v. opstellen kwaliteitscriteria

Capteren van de expertvideo's

Montage van de expertvideo's

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

Expertleraren zoeken en selecteren

DOEL = min. 1 expertleraar per didactische praktijk

- Contacten via pedagogische begeleidingsdiensten
- Screenen van inspectieverslagen Vlaanderenbreed vanaf 2020
- Contacteren + verkennend gesprek met elke school/leraar

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

Expertleraren zoeken en selecteren

Literatuurstudie m.b.t. didactische praktijken i.f.v. opstellen kwaliteitscriteria

DOEL = bepalen *wanneer* een didactische praktijk *effectief* is

- Literatuurstudie per didactische praktijk
- Opstellen van criteria i.f.v. observatie potentiële expertleraar
- Opstellen van filmleidraad als richtlijn voor expertleraar

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

Expertleraren zoeken en selecteren

Literatuurstudie m.b.t. didactische praktijken i.f.v. opstellen kwaliteitscriteria

DOEL = bepalen *wanneer* een didactische praktijk *effectief* is

FASE 2: formuleren van lesdoel

- **Aandachtspunten:**
 - o Kort geformuleerd
 - o Heel concreet geformuleerd
 - o **Controleerbaar** voor LLN (heb ik doel behaald?)
 - o Geformuleerd in **ik-vorm**
- Het lesdoel wordt op bord genoteerd en blijft zichtbaar
- LL(N) **verwoorden** of herhalen lesdoel in eigen woorden

Bv. Ik zet de inhoudsmaten hl, l, dl, cl en ml correct om met behulp van een omzettabel

1:

- *Medium shot* van LK die doel verwoordt
- *Medium shot* van LK die doel noteert

2:

- *Establishing shot* **leerlingen**
- *Close shot* van doelnotering op **bord**

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

Expertleraren zoeken en selecteren

Literatuurstudie m.b.t. didactische praktijken i.f.v. opstellen kwaliteitscriteria

Capteren van de expertvideo's

DOEL = expertvideo's capteren in lijn met vooropgestelde criteria

- 8 leraren gefilmd op de klasvloer
- Interview met elke leraar
- Soms aangevuld met externe toelichting

“Het gaf een boost om hieraan deel te nemen, enerzijds voelde ik waardering, maar vooral ook de samenwerking en uitwisseling met jullie zette me als leerkracht op scherp.” juf A.S

WERKPAKKET 1: ontwikkelen van expertvideo's

Expertleraren zoeken en selecteren

Literatuurstudie m.b.t. didactische praktijken i.f.v. opstellen kwaliteitscriteria

Capteren van de expertvideo's

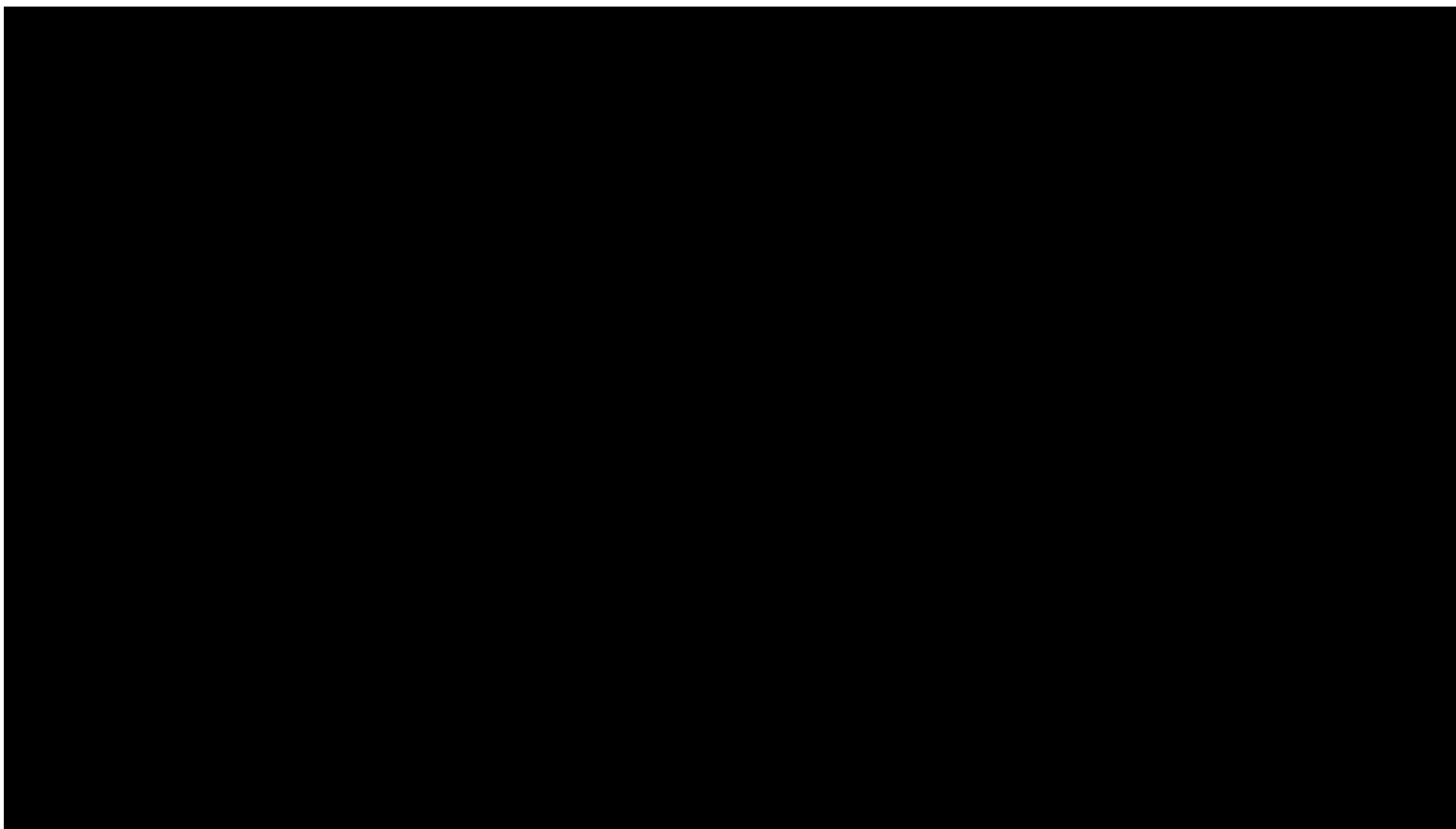

Montage van de expertvideo's

BESTAND	Lengte	INFO BEELD	INFO GELUID (leeg = geen geluid)	WAT ERMEE DOEN?	TOPIC (AD, DI, FB, ZRL, BL, Fase DI)
IMG_0663	47"	meester schrijft doel aan bord	Doel van de les wordt verwoordt (deel 1)	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 2 - activeren vo
IMG_0664	27"	meester schrijft doel aan bord	Doel van de les wordt verwoordt (deel 2)	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 2 - activeren vo
IMG_0667	2"	close-up doel	niet bruikbaar	beeld bruikbaar, geluid niet	DI fase 2 - activeren vo
IMG_0669	29"	meester aan bord, kinderen kijken en antwoorden	"voor we beginnen gaan we onze tafels goed herhalen zodat we straks klaar zijn om e	beeld en geluid bruikbaar, eerste deel	DI fase 1 - activeren va
IMG_0670	32"	kinderen maken tafeloef op laptop	LK zet lin aan het werk	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 1 - activeren va
IMG_0671	28"	kinderen maken tafeloef op laptop	"goed zo, next: tafel van X. Vandaag doen we enkel maaltafels, delen is voor morgen"	beeld en geluid bruikbaar, eerste deel	DI fase 1 - activeren va
IMG_0674	7"	LK ondersteunt LL aan laptop	"72.. Zeer goed"	eventueel snijshot, beeld en geluid bruikbaar	DI fase 1 - activeren va
IMG_0678	15"	LK ondersteunt LL aan laptop	LK verwoordt mee antwoorden LL en bevestigt positief	eventueel snijshot, beeld en geluid bruikbaar	DI fase 1 - activeren va
IMG_0682	6"	LL werken aan laptop	niet bruikbaar	snijshot	DI fase 1 - activeren va
IMG_0685	1'48"	meester aan bord, kinderen kijken en antwoorden	wiskunde oefeningen met komma worden samen gemaakt via interactie	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 1 - activeren va
IMG_0685	1'10"	LK aan bord noteert oefeningen	LK geeft instructie en modelleert het schakelen	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 3 - instructie - r
IMG_0686	55"	LK aan bord noteert oefeningen	LK lost samen met LLN oefening op, modelleert zo strategie	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 3/4 - instructie
IMG_0687	1'01"	LK aan bord noteert oefeningen	LK lost samen met LLN oefening op, modelleert zo strategie. Geeft FB op antwoorden	beeld en geluid bruikbaar	DI feedback
IMG_0688	1'42"	LK aan bord noteert oefeningen	LK geeft instructie en modelleert het samennemen van factoren. Gebruikt voorbeeld	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 3 - instructie - r
IMG_0689	40"	LK interageert met leerlingen	LK koppelt terug over oplossing oefening	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 3/4 - instructie
IMG_0690	1'57"	LK aan bord noteert oefeningen	LK geeft instructie en modelleert het samennemen van factoren tot 45"	beeld en geluid bruikbaar tot 48 sec	DI fase 3 - instructie - r
IMG_0692	1'05"	LK noteert oefeningen om lin te laten inoefenen	"ik noteer een aantal oefeningen, de oefeningen links worden gemaakt door het links	beeld en geluid gebruiken met uitleg schouderma	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0693	35"	beeld van oefeningen op bord	niet bruikbaar	kort beeld gebruiken overzicht oefeningen?	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0696	48"	LK noteert oefeningen om lin te laten inoefenen	extra uitleg bij werkvorm schoudermaatje	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0699	24"	LK ondersteunt duo LLN	LL verwoordt tussenstappen, LK geeft FB en modelleert notering	beeld en geluid bruikbaar	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0700	1'11"	LK ondersteunt duo LLN - nadien LK niet meer in beeld	LK geeft FB op aanpak en resultaat verschillende LLN, niet allemaal in beeld	beeld eventueel bruikbaar	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0703	16"	LL werken samen via systeem schoudermaatje	LL verwoordt tussenstappen, geluid LK mag gedempt	beeld bruikbaar, geluid LK dempen	DI fase 4 - begeleid in
IMG_0705	2'06"	LK aan bord noteert terugkoppeling oefeningen	LK laat LL antwoorden formuleren op oef schoudermaatjes: 0,5 x 7 x 4 en 1,2 x 5 x 3	beeld en geluid bruikbaar tot 40" of ev ook van 1'3	DI fase 4 - begeleid in

WERKPAKKET 1: voorbeeld expertvideo

WERKPAKKET 2: ontwikkelen e-courses

ONTWIKKELING E-COURSES O.B.V. WETENSCHAPPELIJKE INZICHTEN EN PRAKTIJKTIPS

- ✓ Inlezen in de literatuur m.b.t. didactische praktijken
- ✓ Samenbrengen van belangrijkste inhoud

- ✓ Inlezen literatuur m.b.t. vormgeven online leerpaden
- ✓ Verkennen van tools die we kunnen insluiten in het leerpad
- ✓ Ontwikkelen van de 7 e-courses

- ✓ Uittesten en verwerken feedback

1. Directe instructie
2. Activerende didactiek
3. Begrijpend leesstrategieën
4. Effectieve feedback
5. Zelfregulerend leren
6. Scaffolding
7. Gesproken taalinterventies

Overzicht e-courses Studio LEX

Directe instructie <i>Heldere en expliciete instructie die zich richt op een leerdoel voor alle leerlingen</i>	Activerende didactiek <i>Actief meedenken en -doen tijdens de les</i>	Begrijpend leesstrategieën <i>Strategieën om tot beter tekstbegrip te komen</i>
--	---	---

<https://link.howest.be/studioLEX>

Coachingskit

Ben jij een beleidsmedewerker of aanvangsbegeleider en wil jij leraren coachen rond één van deze topics? Bekijk dan deze coachingskit

- Leerpad met oefeningen
- 31 Video's
- Concrete voorbeelden
- Aanzet tot actie
- Reflectie- en kijkwijzers

Feedback <i>Feedback die er toe doet</i>	Zelfregulerend leren <i>Leerlingen als eigenaar van hun eigen leerproces (leren leren)</i>	Scaffolding <i>Stapsgewijze ondersteuning om leerlingen zelf tot inzicht te laten komen</i>	Gesproken taalinterventies <i>Minder monoloog, meer dialoog</i>
--	--	---	---

WERKPAKKET 3: begeleiden van leraren

DOEL = leraren begeleiden bij transfer e-course naar klaspraktijk

- ✓ 5 coachingsscholen - 12 leraren
- ✓ Focus op 1 effectieve didactiek

o.b.v. grondige beginsituatie-analyse

bevraging beleid
bevraging leraren
observatie in de klas

- ✓ Min. 4 coachings per school (telkens 1 dag)
- ✓ Begeleiden in transfer d.m.v. demolessen, co-teaching en reflectiegesprekken
- ✓ 5 wekenbegeleiding, 20 uur coaching

Bevindingen coaching

De leerkrachten gaven aan dat ze meer **zelfvertrouwen** ontwikkelden om met collega's te praten over didactische aanpakken, ze staan meer open om nieuwe (effectieve) aanpakken **uit te proberen**.

“Was blij met eens feedback in de klas en zaken te kunnen bespreken, anders doe je maar wat”.

“Coaching achteraf was echt wel meerwaarde, je voert het zelf eens uit en krijgt feedback op wat je deed. [Externe begeleider] besprak dan achteraf wat er goed werkte voor welk groepje. Het is door het te doen in de klas en feedback te krijgen dat het beter blijft. Het maakt je ook zelfzekerder om het daarna nog eens uit te proberen. [Externe begeleider] heeft ook dingen getoond die in de filmpjes aan bod kwamen, dan zie je ook direct hoe de leerlingen erop reageren enzo.” – Leraar in focusgroep

“Als je kijkt naar brede basiszorg die we moeten toepassen in de klas, dan vind ik wel wat dingen interessant. Kinderen die rapper afgeleid zijn of moeilijker meewerken, die zijn meer mee door die activerende vormen.” – Leraar in focusgroep

→ Doorlopen e-courses niet enkel zien als een losse individuele professionalisering, maar ook nadenken in welke mate ze dit kunnen combineren met collegiale visitatie, dialoog over de input, overleg en uitwisseling tussen leraren in het team, coaching door een aanvangsbegeleider...

→ Het project stimuleert dit door de ontwikkeling van een **coachingskit**.

WERKPAKKET 4: uitwerken coachingskit

DOEL = tools bieden aan scholen om zelfstandig aan de slag te gaan met de e-courses

Coachingskit gericht op **implementatie NA afloop project**

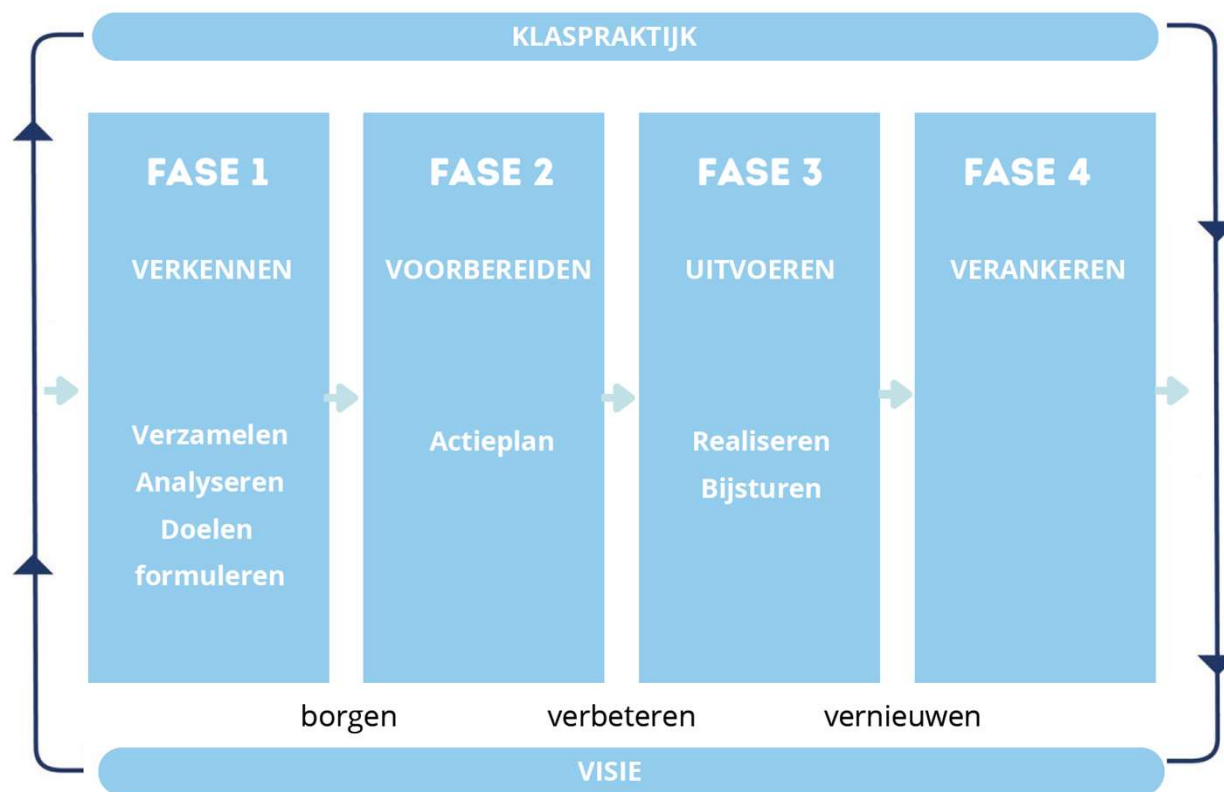
FOCUS:

- ondersteunen van beleidsmaker/aanvangsbegeleiders/... bij het **coachen van leraren**
- Aanmoedigen van **duurzame transfer** van **e-courses** naar **klaspraktijk** (leerlijn)

INHOUD:

- Achtergrond m.b.t. interne kwaliteitszorg bij vernieuwingen
- Reflectiemethodieken
- Coachingstips
- Tools voor overleg tijdens personeelsvergadering

WERKPAKKET 4: uitwerken coachingskit

Figuur gebaseerd op het kader voor kwaliteitsvolle schoolontwikkeling van OVSG
EEF implementatiekader (2021)

WERKPAKKET 5: disseminatie

DOEL = verspreiden van de professionaliseringskit (= e-courses + coachingskit)

- Publiek toegankelijk via EdHub (Howest)
- Toegankelijke link via inloggen
- Inbedden in de lerarenopleiding

Verder gebruik materialen

Binnen Howest lerarenopleiding

- Effectieve didactiek: lerarenopleiding (@Home, OLOD Basis Didactiek, VBGSO...)

Voor scholen en leerkrachten (professionalisering)

- Doelgroep: lager onderwijs
- Publiek toegankelijk via link naar LEHO + via EdHub, gratis
- Individueel + in team (via interne coaching a.d.h.v. coachingskit)

Verkennen e-courses Studio LEX

Directe instructie

Heldere en expliciete instructie die zich richt op een leerdoel voor alle leerlingen

Activerende didactiek

Actief meedenken en -doen tijdens de les

Begrijpend leesstrategieën

Strategieën om tot beter tekstbegrip te komen

<https://link.howest.be/studioLEX>

Coachingskit

Ben jij een beleidsmedewerker of aanvangsbegeleider en wil jij leraren coachen rond één van deze topics? Bekijk dan deze coachingskit

Feedback

Feedback die er toe doet

Zelfregulerend leren

Leerlingen als eigenaar van hun eigen leerproces (leren leren)

Scaffolding

Stapsgewijze ondersteuning om leerlingen zelf tot inzicht te laten komen

Gesproken taalinterventies

Minder monoloog, meer dialoog

Bedankt !

Om samen te werken aan een sterke brede basiszorg!

Contact:
bieke.finet@howest.be

met dank aan de steun van:

